

π. Επιφάνιος Θεοδωρόπουλος, μια ασκητική και θεολογική μορφή (Ιερομόναχος π. Ευσέβιος Ρασιιάς)

/ [Πεμπτουσία](#)

Αρχιμανδρίτης Επιφάνιος Θεοδωρόπουλος

Ο Χριστός μας, «το φως το αληθινόν, το φωτίζον και αγιάζον πάντα άνθρωπον ερχόμενον εις τον κόσμον», δεν θα πάψει ποτέ να λάμπει και να δοξάζεται μέσα από ενάρετους ανθρώπους και εκλεκτούς, που έζησαν και ζουν και στις ημέρες μας σαν επίγειοι άγγελοι και ουράνιοι άνθρωποι. Έχοντας τον Χριστό στην καρδιά και στην ψυχή τους και τον συνάνθρωπο σαν να είναι η ζωή τους.

Μια τέτοια μορφή πνευματική, ασκητική, βαθιά θεολογική και συνάμα παρηγορητική, ήταν ο μακαριστός και φωτισμένος Γέροντας π. Επιφάνιος Θεοδωρόπουλος. Γεννήθηκε στις 27 Δεκεμβρίου του 1930 στο Βουρνάζι- σημερινή ονομασία Καλοβρύση- , ένα μικρό χωριό της Μεσσηνίας. Ήταν το πρώτο από τα έξι συνολικά παιδιά της οικογενείας Ιωάννου και Γεωργίας Θεοδωροπούλου και έλαβε το κατά κόσμον όνομα Ετεοκλής. Οι γονείς του ήταν άνθρωποι ευλαβείς. Τελείωσε το Δημοτικό και το Γυμνάσιο στην πόλη της Καλαμάτας και το έτος 1949 έδωσε εξετάσεις και εισήχθη από τους πρώτους στη Θεολογική Σχολή Αθηνών. Η Θεολογία ήταν το όραμα και ο σκοπός του.

Χειροτονήθηκε διάκονος το 1956 και πρεσβύτερός το 1961. Αξίζει επίσης να σημειωθεί ότι πολλές φορές του προτάθηκε να γίνει Επίσκοπος. Όμως στάθηκε ανένδοτος. Έλεγε: «Θέλω να πεθάνω πρεσβύτερος! Μου είναι πολύ, που είμαι και πρεσβύτερος!».

Διακόνησε κυρίως ως πνευματικός επί 30 σχεδόν έτη στο ορθόδοξο θρησκευτικό σύλλογο «Τρεις Ιεράρχαι», στο κέντρο της Αθήνας. Ασχολήθηκε επίσης με τη συγγραφή βιβλίων, τα οποία αναφέρονται στα προβλήματα και τις πνευματικές ανάγκες της Εκκλησίας, γι' αυτό και φέρουν - εκτός των άλλων - κι έντονο το αγωνιστικό στοιχείο. Τα βιβλία του κατά τη γνώμη πολλών, είναι πρωτότυπα, αποτελούν πραγματική συμβολή στην ορθόδοξη Θεολογία, ιδίως στο Κανονικό Δίκαιο, στο οποίο είχε καταστεί αυθεντία. Παραλλήλως είχε άριστη εγκυκλοπαιδική συγκρότηση και ήταν τέλειος χειριστής και υπέρμαχος της ελληνικής γλώσσας.

Ο π. Επιφάνιος είχε πλήρη συνείδηση, ότι η αληθής προσευχή είναι η κορυφαία έκφραση της διά μέσου της ασκήσεως, εγκράτειας, ταπεινώσεως και αγάπης αναφοράς και ανατάσεως ολοκλήρου της υπάρξεως του προσευχομένου σε ύμνο, δοξολογία και ευχαριστία και σε αίδιο πόθο κοινωνίας με το υπέρτατο εφετό των πιστών, την Άγια Τριάδα. Είχε πλήρη συνείδηση, ότι η προσευχή αυτή που τελειούται στην Θεία Ευχαριστία αποτελεί το υπέρτατο προνόμιο που παρεχώρησε

ο εν Τριάδι Θεός στον άνθρωπο και συγχρόνως το υπέρτατο κριτήριο της ουσιαστικής και αληθινής κοινωνίας με τον Θεό, συμφώνως και με την διαπίστωση του Άγιου Νείλου του ασκητή: «Εί προσεύχη αληθώς θεολόγος εί και εί θεολόγος εί προσεύχη αληθώς». Και είναι γεγονός, ότι για τον π. Επιφάνιο η προσευχή ήταν στάση και τρόπος ζωής- ήταν η ίδια η ζωή του. Μια ζωή που σε κάθε έκφανση και έκφραση της ήταν προσευχομένη διακονία για τη δόξα του Χριστού, την αγάπη για τους αδελφούς του και την προάσπιση της Ορθοδοξίας.

Έκτος από τις ελάχιστες ώρες ύπνου (περίπου 2 - 4 το 24ωρο), ο υπόλοιπος χρόνος της ζωής του ήταν μια συνεχής προσφορά αγάπης και θυσίας/ένα συνεχές βίωμα όλων των αρετών, μια συνεχής δοξολογία με έργα και λόγια της Άγιας Τριάδος. Ασθενικός στο σώμα με σκόλοπα στην σάρκα, τηρούσε το εκκλησιαστικό τυπικό των Ιερών ακολουθιών με απόλυτη ακρίβεια, ακόμη και εάν ο συνεχής φόρτος εργασίας και τα καθ' ημέρα και νύκτα επείγοντα προβλήματα, όχι βεβαίως δικά του, αλλά των πνευματικών του τέκνων, τον ανάγκαζαν σε αναβολή και τέλεση των σχετικών ακολουθιών (Εσπερινός, Απόδειπνο κλπ.) έστω και στις 2 το πρωί. Η προσευχή για τον π. Επιφάνιο ήταν πιο απαραίτητη από ότι η αναπνοή για το σώμα συμφώνως με την ρήση του Άγιου Γρηγορίου του Θεολόγου «Μνημονευτέον Θεού μάλλον ή αναπνευστέον». Η σκέψη του, η βούλησή του, οι πόθοι του ήταν συνεχώς στραμμένοι προς τον μοναδικό έρωτα της ζωής του, τον Νυμφίο Χριστό και την προς Αυτόν καθοδήγηση των πνευματικών του τέκνων.

Παρά την ασθένεια της σαρκός ο π. Επιφάνιος με αυστηρότατη άσκηση και νηστεία, είχε αποκοπεί πλήρως από τις κοσμικές επιθυμίες και είχε μεταφέρει όλη την αγάπη του και τους πόθους του στην ουράνιο Βασιλεία, δυνάμενος να επαναλάβει μετά του Παύλου: «εμοί δε μή γένοιτο καυχάσθαι εί μή εν τω σταυρώ του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού, δί' ού εμοί κόσμος εσταύρωται κάγώ τω κόσμω» (Γαλ. 6, 14). Η υπερβάλλουσα πνευματικότητα του μακαριστού π. Επιφανίου, που συμπυκνούται στην αδιάλειπτη και νοερά προσευχή, είχε διαδοθεί ευρέως, παρά την αφάνεια και το «λάθε βιώσας» που τόσο επεδίωκε, και εκτιμάτο όλως ιδιαιτέρως σε περιοχές που κατ' εξοχήν διακρίνονται για την επίδοσή τους στις πνευματικές αυτές ασκήσεις, όπως το Άγιον Όρος. Το μέγεθος της εκτιμήσεως αυτής που έφθανε στα όρια της αναγνωρίσεως του ως αυθεντίας, αποδεικνύεται από το εξής γεγονός.

Πριν από αρκετά χρόνια του ζήτησε μία αδελφή να την καθοδηγήσει στη νοερά προσευχή - Εγώ, της απάντησε, είμαι μεν Ιερομόναχος αλλά ζω στον κόσμο. Μπορώ να σου υποδείξω μερικούς απλούς τεχνικούς τρόπους, αλλά καλά θα κάνεις να συμβουλευθείς κανένα Αγιορείτη Πατέρα, ο οποίος να ασκείται στη νοερά προσευχή. Και της υπέδειξε έναν ηγούμενο, ο οποίος την εποχή εκείνη ασκείτο

μαζί με τη συνοδεία του στην νοερά προσευχή. Για να λάβει την όλως απροσδόκητη, απάντηση: Μα, Γέροντα, εκείνος με έστειλε σε σας! Μετά από πολλούς κόπους, ασκήσεις και αγώνες αλλά και με βαριές δοκιμασίες ο π. Επιφάνιος ταξίδεψε προς τον Κύριον που τόσο αγάπησε και κήρυξε, όχι μόνο με τα σπουδαία συγγράμματά του και τις φωτισμένες συμβουλές του, αλλά με την άγια ζωή του. Εκοιμήθη την Παρασκευή 10 Νοεμβρίου 1989 και ώρα 4:26 το απόγευμα. Η εξόδιος ακολουθία του ήταν μια εξόδιος ακολουθία ενός αγίου. Χιλιάδες πενθούντος λαού κατέκλυσαν τον Ι. Ν. Κοιμήσεως Θεοτόκου Χρυσοσπηλαιωτίσσης Αθηνών, για να συμμετάσχουν στην νεκρώσιμη ακολουθία και να κατευοδώσουν προς την Βασιλεία του Θεού τον πεφιλημένο και πολυσέβαστο πνευματικό τους Πατέρα. Το θλιβερό άγγελμα της εκδημίας του μακαριστού π. Επιφανίου είχε πανορθόδοξη απήχηση δεδομένου, ότι η φήμη του είχε υπερβεί ενώ ακόμα ζούσε, τα εθνικά μας σύνορα.

Διδαχές:

—Η αμαρτία είναι εκείνη που μας εμποδίζει να πιστεύσουμε, όχι η λογική. Γι' αυτό αν πεις σ' έναν άπιστο να ζήσει έξι μήνες κατά την ηθική του Ευαγγελίου, και το κάνει, θα γίνει πιστός χωρίς να το καταλάβει. Το: «Δεν υπάρχει Θεός» το λένε συνήθως άνθρωποι φαύλοι και ανήθικοι. Ούτε βρέθηκε ούτε θα βρεθεί άνθρωπος ηθικός, εγκρατής, ενάρετος κ.λπ. που να λέει τόσο εύκολα: «Δεν υπάρχει Θεός!»

—Απογοητευμένος από την ηθική και πνευματική κατάσταση της κοινωνίας όπως την περιέγραφε κάποιος ιεροκήρυκας, ένας νέος ζήτησε την γνώμη του Γέροντα. Εκείνος του είπε:

—Άκουσε, παιδί μου. Πολλοί ξεκινούν από λανθασμένη βάση: Πως συμβαίνουν αυτά, αφού ζούμε σ' ένα χριστιανικό κράτος; Ενώ πρέπει να θεωρούμε ότι εμείς οι σημερινοί Χριστιανοί ζούμε σ' ένα κράτος ειδωλολατρικό, αθεϊστικό, κ.λπ. και να είμαστε ευχαριστημένοι που ακόμη δε μας έχουν πετροβολήσει και δε μας έχουν σταυρώσει. Αυτή είναι η πικρή αλήθεια.

— Η καρδιά μου, παιδιά μου, έχει μόνο εισόδους και καμιά έξοδο. Εάν κάποιος εισέλθει σε αυτή δεν πρόκειται να εξέλθει, όσα προβλήματα και να μου δημιουργήσει.

Πηγή: Τριμηνιαίο Θρησκευτικό περιοδικό, Ιεράς Μητροπόλεως Μονεμβασιάς και Σπάρτης, «Όσιος Νίκων ο «Μετανοείτε»», τ.191,σελ. 58-60